

# Adevărul despre Crăciun

Creștinii din zilele noastre s-au obișnuit cu ideea că pe 25 decembrie sărbătorim nașterea Domnului nostru Isus Hristos. Totuși, adevărul istoric este cu totul altul, iar ca atare, această dată ar trebui pusă sub semnul întrebării. Argumentele ce urmează sunt de o importanță majoră pentru a putea cunoaște începuturile și realitatea faptelor care stau la baza acestei sărbători.

## Turme pe câmp în timpul iernii

*„În ținutul acela erau niște păstori, care stăteau afară în câmp, și făceau de strajă noaptea împrejurul turmei lor.“ (Luca 2:8)*

Cum Evangheliile nu dau nici un detaliu despre data nașterii lui Isus, aceasta a rămas un mister. Totuși, pasaje clare sugerează că ea nu a avut loc în luna decembrie. Păștorii din apropierea Betleemului care „*stăteau afară în câmp*“, adică trăiau sub cerul liber, ca să-și păzească turmele în timpul nopții, nu prea aveau ce să caute pe afară în toiu iernii, când se înregistrau cele mai scăzute temperaturi.

Clima Israelului constituie un argument important. Ierusalimul este așezat pe un platou muntos, la o altitudine medie de 745 m, iar munții se știe că atrag mai multe ploi decât zonele de șes. În zona de munte sunt 45-60 de zile cu ploaie, iar la Ierusalim, iarna, nu este neobișnuit să vezi că ninge. În Orientul Apropiat aproape toate ploile cad în timpul iernii. Între mijlocul lunii iunie și septembrie, ploaia este un fenomen neobișnuit (1 Samuel 12:16-18). Sezonul ploios începe de obicei la mijlocul lui septembrie. Iar acum atenție! Lunile decembrie și ianuarie sunt cele mai ploioase, iar luna ianuarie cea mai rece. Dat fiind faptul că Betleemul se află pe același platou muntos (760 m), doar la 8 km SV de Ierusalim, sub influența aceleiași clime, descoperim că perioada decembrie-ianuarie este tocmai cea mai neprielnică pentru a sta cu turmele noaptea, afară, pe câmp. Luna decembrie face parte din sezonul când turmele nu mai stau pe câmp. În Palestina și astăzi, de Crăciun, animalele și păștorii se află la adăpost.

Teologul britanic Adam Clarke, în cartea sa „Commentary on the Bible“, scria: „Dat fiind că acești păstori încă nu își duseseră acasă turmele, se poate presupune că luna octombrie încă nu începuse și că, prin urmare, Domnul nostru nu S-a născut pe 25 decembrie, cand turmele nu mai stau afară pe câmp... Tocmai din acest motiv ar trebui să se renunțe la această dată ca marcând luna de naștere a lui Isus.“

## Argumentul recensământului

*„În vremea aceea a ieșit o poruncă de la Cezar August să se înscrie toată lumea. Înscrierea aceasta s-a făcut întâia dată pe când era dregător în Siria Quirinius. Toți se duceau să se înscrie, fiecare în cetatea lui. Iosif s-a suit și el din Galilea, din cetatea Nazaret, ca să se ducă în Iudea, în cetatea lui David, numită Betleem, – pentru că era din casa și din seminția lui David, – să se înscrie împreună cu Maria, logodnica lui, care era însărcinată.“ (Luca 2:1-5)*

Știm că Iosif cu soția sa Maria, care era însărcinată, plecaseră spre Betleem pentru a se înscrie în evidențele autorităților cu ocazia recensământului. Numai că, acest anotimp nu era cel mai potrivit pentru a se institui un recensământ deoarece drumurile deveneau impracticabile și deplasarea oamenilor era greoaie. În mod firesc romanii nu ar fi organizat recensăminte în perioada decembrie-ianuarie. Un anotimp mai potrivit al anului ar fi fost toamna, la sfârșitul secerișului, când oamenii

aveau mai puțin de lucru, iar deplasarea în masă era mai ușor de realizat. Dacă așa au stat lucrurile, la Ierusalim ar fi avut loc Sărbătoarea Corturilor. Aceasta ar explica și de ce chiar în Betleem nu mai erau camere libere la han (casa de poposire). Cei care veneau să prăznuiască Sărbătoarea Corturilor trebuiau să rămână 8 zile, cât dura sărbătoarea. Din acest motiv era neapărat nevoie să găzduiască undeva. În acest context Iosif și Maria nu au primit un loc de dormit nu din răutate, ci pur și simplu pentru că nu mai erau camere libere.

Potrivit istoricului Josephus Flavius, Ierusalimul era în mod normal un oraș de 120.000 de locuitori, dar în timpul sărbătorilor, câteodată se adunau până la doua milioane de evrei. Mulțimi atât de însemnate umpleau nu numai Ierusalimul, ci și localitățile din jur, inclusiv Betleemul, care se afla la numai 8 km spre sud-vest. În luna decembrie, când nu mai aveau loc marile sărbători și nu mai veneau la Ierusalim mulțimile de evrei, cu siguranță că o cameră pentru înoptat, în Betleem nu era o problemă.

Un alt argument logic este faptul că guvernatorii romani nu s-ar fi preocupat de organizarea recensămintelor în intervalul 17-25 decembrie, deoarece în această perioadă se desfășurau cele mai mari sărbători ale Imperiului roman, iar prin urmare, aceste festivități erau în centrul atenției.

Contextul recensământului argumentează împotriva nașterii Mântuitorului în luna decembrie.

## 25 decembrie, reperul celor mai importante sărbători din Imperiul roman

Biblia nu spune când s-a născut Isus, dar dă indicii clare că Isus nu s-a născut iarna, în decembrie. A fost o altă perioadă a anului, dar nimeni nu știe când. Pe de altă parte, pe noi nu ne-ar deranja cu nimic dacă această lună ar fi fost decembrie, însă, argumentele împotriva datei de 25 decembrie trebuie prezentate pentru că la mijloc sunt rădăcini ale păgânismului, iar data aceasta nu a căzut la sorți, ci a fost aleasă voit și vom vedea în continuare cine și de ce a ales această dată.

Cuvântul Crăciun, în limba română, este cuvânt de origine populară, nu termen oficial al Bisericii. Termenul Bisericii este Nașterea Domnului. Enciclopedia catolică spune: „Crăciunul nu s-a numarat printre cele mai timpurii sărbători ale Bisericii. Irineu și Tertulian îl omit din lista lor de sărbători.” Cu toate acestea, noroadele (necreștinii) prăznuiau, de milenii, o **sărbătoare a Nașterii**, pe 25 decembrie. În Imperiul roman, în această zi, erau sărbătorite trei evenimente religioase necreștine: sărbătoarea zeiței egiptene Isis, zeița căsătoriei; *Saturnaliile*, în cinstea lui Saturn, zeul recoltelor și *Natalis Solis Invicti* (**Nașterea** Neînvingutului Soare).

## Sărbătoarea zeiței Isis

De fapt această sărbătoare cuprindea două zeități: **mamă și copil**. Zeița mamă era cunoscută sub numele de Isis, iar copilul, înfățișat printr-un **prunc** stând în poala zeiței, se numea Horus. Închinarea adusă mamei și copilului (Isis și Horus) a ajuns după un timp la Babilon, iar de acolo s-a răspândit la diverse națiuni, sub diferite nume și forme. În cele din urmă a fost instituită la Roma și apoi în tot Imperiul roman, ajungând una dintre cele mai importante sărbători ale Imperiului. După cum am arătat mai sus, această zeităte era sărbătorită pe **25 decembrie**.

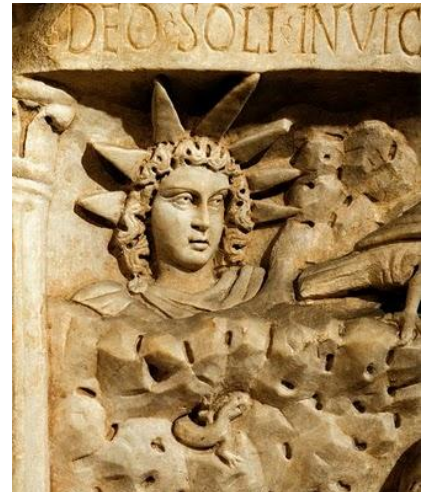
Observați ce asemănare izbitoare! Onoruri divine aduse unei zeități reprezentate de o mamă cu un prunc în brațe. Aceasta este tocmai tema închinării de Crăciun, iar data nașterii pruncului Isus nu a căzut la împărțea, ci a fost gândită și aleasă foarte precis pentru ca închinarea pagână să poată supraviețui în haina noii religii (creștinismul) care își făcuse apariția în Imperiu și a cărei răspândire amenința să înghită păgânismul.

## Saturnaliile

Saturnalia, pe lângă faptul că era cea mai mare sărbătoare romană, era și un simbol al libertății și al păcii, când erau interzise spectacolele sângeroase și declarațiile de război, când se suspendau toate activitățile publice și private și când toți oamenii deveneau temporar egali, nemaifăcându-se deosebire între stăpâni și sclavi, iar unii sclavi deveneau definitiv liberi. Saturnaliile se stabiliseră ca sărbătoare națională romană, de o zi (în 17 decembrie), dar în timp sărbătoarea s-a extins la două zile, apoi Caligula a stabilit-o la patru zile, Claudiu la 5 zile, iar Domițian a stabilit-o de o săptămână, între 17-25 decembrie. Sărbătoarea începea printr-un sacrificiu specific (*lectisternium*), săvârșit în templul zeului și o masă oferită plebei, după care continua cu mari serbări în tot orașul; **cetățenii își ofereau daruri**, în special lumânări și păpuși.

## Nașterea Soarelui (zeul Sol)

Nașterea Soarelui Nebiruit (*Sol Invictus*) era sărbătorită la Roma pe 25 decembrie, după Calendarul Iulian (calendarul stabilit de Iulius Cezar), după data solstițiului de iarnă, de la care ziua începe să crească. Solstițiul anunța că Soarele (re)naște. În ritualul sărbătorii, la miezul nopții, credincioșii ieșeau din temple și strigau: „**Fecioara a născut, lumina crește.**“ Noul născut era personificat, la unele popoare, ca **un prunc**, care era arătat mulțimii, ca prilej de bucurie. Observați cât de evidentă este asemănarea cu sărbătoarea Crăciunului de astăzi.



Sol - Zeul Soare în Imperiul roman

## Mithraismul

Răspândirea mithraismului a fost de mare amploare: din Scoția până în Mesopotamia, din Africa de Nord și Spania până în Europa Centrală și Balcani. La fel și grecii, egiptenii și sirienii sărbătoreau pe 25 decembrie invicibilul Zeu Soare, care era cunoscut în fiecare popor sub diverse nume și înfățișări.



Zeul Soare Mithras în Persia

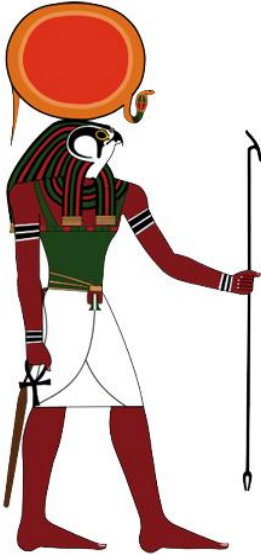


Zeul Soare Mithras în Babilon



Zeul Soare Mithras în Dacia

Mithraismul este de origine iraniană (persană). La fel ca în cazul zeului Sol, Nașterea lui Mithra era prăznuită pe 25 decembrie, când lumea cea veche sărbătorea creșterea luminii, care biruiește forțele întunericului. Mithraismul a avut o puternică influență asupra militarilor romani dizlocați aici, care mai apoi au adus cu ei cultul la Roma. Data solstițiului de iarnă a făcut ca ziua de naștere a lui Sol Invictus (al romanilor) să fie aceeași cu a lui Mithra (al perșilor). Datorită acestui lucru și a altor asemănări, romanii



Zeul Soare Ra în Egipt

I-au identificat pe Mithra cu Sol Invictus și astfel Mithraismul a fost absorbit de religia romană.

Acest zeu s-a născut după unele legende dintr-o piatră sau dintr-o peșteră în ziua de 25 decembrie. El s-a luptat cu soarele și a capturat taurul divin, din al cărui sânge au apărut toate plantele și animalele folositoare omului. El este înarmat cu o măciucă de lemn ferecat cu care alungă demonii ce năvălesc spre el.

La Roma, cultul lui Mithra a ajuns chiar religie a Curții Imperiale. Cultul lui Mithra a pătruns și în Dacia după cucerirea traiană din 106 d.Hr. În secolul al III-lea d.Hr. Mithraismul era cel mai puternic curent religios din Dacia.

## Contextul apariției Crăciunului

În timp ce romanii păgâni îl venerau pe Zeul Soare, o nouă religie își făcea loc în Imperiu: creștinismul. La început creștinii nu sărbătoreau nașterea lui Isus, învierea acestuia reprezentând partea esențială a noii religii.

După ce Biserica a căpătat destulă putere devenind instituție de stat, știa că nu putea scoate în afara legii tradițiile păgâne, așa că s-a hotărât să le adopte, punând data nașterii lui Isus în același timp cu cea a zeilor păgâni. Astfel, pentru a-i converti pe păgâni mai ușor la creștinism, ziua de naștere a *Zeului Soare* a fost numită ziua de naștere a *Fiului lui Dumnezeu*. Așadar, Crăciunul a apărut pe timpul când cultul soarelui era o practică foarte populară la Roma.

## Nașterea Domnului a început să fie sărbătorită abia din sec. IV

Până în secolul al IV-lea d.Hr., bisericile creștine nu au ajuns la un acord asupra unei singure date a sărbătorii. Ele alegeau să celebreze nașterea Domnului în zile diferite: spre exemplu, Sfântul Epifaniu pune nașterea lui Hristos pe 6 ianuarie, apoi Clement Alexandrinul, pe 19 aprilie. A fost și o perioadă când nașterea era sărbătorită în septembrie și tot așa, mulți alți părinți ai bisericii primare au ales alte zile, considerate de ei mai potrivite. Oricum, nimeni nu știa cu adevărat când s-a născut Hristos. De fapt, timp de peste 300 de ani, oamenii au văzut nașterea lui Hristos în diverse date. Biserica Romano-Catolică nu a sărbătorit Crăciunul pe data de 25 decembrie decât începând cu sfârșitul secolului al IV-lea.

## Asimilarea cultului soarelui în sărbătoarea „creștină” a Crăciunului.

Dar să ne întoarcem puțin în timp pentru a vedea evoluția evenimentelor. În anul 274 d.Hr. împăratul roman Aurelian a ridicat la Roma un templu dedicat lui Sol Invictus - Zeul Soare, pe care l-a ridicat la rangul de apărător al imperiului și a decis celebrarea cultului Soarelui ca o sărbătoare oficială de stat. Templul a fost inaugurat la **25 decembrie** 274 d. Hr., data solstițiului de iarnă din acel an. Împăratul Aurelian a proclamat această dată ca fiind „*Natalis Solis Invicti*” (**Nașterea** Neînvingutului Soare) și zi în care să aibă loc **festivalul nașterii** soarelui invicibil. În anul 320 d.Hr., Papa Iulius I (vezi foto) doar a menționat 25 decembrie ca dată a nașterii lui Isus Hristos

(însă fără a fi implementată). Cinci ani mai târziu, în anul 325 d.Hr. Constantin cel Mare, primul împărat roman creștin, la îndemnul părinților bisericii, a stabilit nașterea Mântuitorului ca o sărbătoare fixă pe 25 decembrie.

Cum în Biblie nu exista o dată corespunzătoare asupra nașterii lui Isus Hristos și cum Cultul soarelui, o tradiție păgână, era atât de înrădăcinat în conștiința maselor încât ar fi fost greu să fie eradicată pur și simplu, în anul 354 d.Hr. Papa Liberius (vezi foto) a decis să suprapună strategic peste importanta dată de 25 decembrie, adică **ziua nașterii lui Sol Invictus Mithras**, cea de a doua mare sărbătoare a creștinătății, nașterea lui Isus Hristos. Astfel, Papa Liberius a stabilit definitiv data de 25 decembrie ordonând în mod oficial credincioșilor săi să celebreze nașterea lui Isus Hristos. Puțin mai târziu, în anul 386, Sfântul Ioan Gură-de-Aur hotărăște ca și în Biserica Răsăriteană să se prăznuiască o zi a nașterii Domnului.

## Inventatorii zilei de naștere a lui Hristos

Ca urmare a acestor adevăruri istorice, Enciclopedia catolică consemnează:

*„Binecunoscuta sărbătoare în cinstea Soarelui, Natalis Solis Invicti (Nașterea Neînvinsului Soare), serbată pe 25 decembrie, poartă în esență responsabilitatea pentru data sărbătorii noastre din luna decembrie.“*



Papa Iulius I (337-352 d.Hr.)



Papa Liberius (352-366 d.Hr.)

Oricum însă, chiar și după ce Constantin cel Mare a numit ziua de 25 decembrie ziua nașterii lui Hristos, creștinii încă își aminteau data ca o sărbătoare păgână și nu împărtășeau bunele intenții ale împăratului. Crăciunul nu și-a căpătat recunoașterea oficială printre creștini decât relativ recent.

Cu toate acestea, lumea de astăzi, trece cu vederea sau chiar nu cunoaște caracterul biblic al nașterii Mântuitorului, așa încât, astăzi, chiar și atei sărbătoresc Crăciunul cu familiile lor. Tot ceea ce contează este goana după cadouri, brad sau după cele mai necesare mese festive. Tot mai mulți văd Crăciunul ca pe o sărbătoare de familie, ca pe o tradiție simpatcă ori, pur și simplu ca pe un prilej de a oferi sau primi daruri. Și ce este mai păcătos, este faptul că oamenii s-au ocupat atât de mult de dezvoltarea acestei sărbători încât aceasta a devenit una comercială, o adevărată afacere, care a dobândit atâta strălucire prin reclamele și fastul ei, încât a reușit să distragă atenția de la Mântuitor. Deci dacă stăm bine să ne gândim, până la urmă ce sărbătorim?

## Zei înlocuiți cu sfinți

Pe măsură ce creștinismul câștiga teritoriu, biserica era alarmată de faptul că cei convertiți continuau să serbeze Saturnalia. Deși inițial a încercat să interzică această sărbătoare păgână, biserica a decis ca aceasta să fie schimbată și închinată nașterii Pruncului Sfânt, Fiul lui Dumnezeu.

O parte din păgânii care au devenit creștini au păstrat în inima lor rădăcinile închinării păgâne, căutând pentru fiecare zeu un corespondent într-un personaj biblic. În închinarea păgână exista câte o zeitățe pentru fiecare domeniu al vieții. Biserica, afectată de infiltrațiile păgâne, a preluat întocmai acest sistem, numind sfinți protectori pentru fiecare domeniu al vieții. În tabelul de mai jos avem câteva exemple concrete.

| <b>Zeii protectori</b>                               | <b>Sfinți Protectori</b>                                    |
|--|---|
| Saturn, zeul agriculturii                            | <b>Sfântul Vasile, protector al semănăturilor</b>           |
| Isis, zeița căsătoriei                               | <b>Sfinții Gurie, Samon și Aviv, protectorii căsătoriei</b> |
| Cupidon, zeul dragostei                              | <b>Sfântul Valentin, protectorul iubirii</b>                |
| Neptun, zeul mărilor și protectorul marinarilor      | <b>Sfânta Maria, protectoarea marinarilor</b>               |
| Jupiter, zeul ploii și tunetelor                     | <b>Sfântul Ilie, patronul ploilor și tunetelor</b>          |
| Castor și Pollux (Dioscurii), protectorii armatei    | <b>Sfântul Gheorghe, protectorul armatei</b>                |
| <b>Zeii Mani, protectorii sufletelor strămoșilor</b> | <b>Sf. Arhanghel Mihail, stăpân al sufletelor morților</b>  |

Exact același principiu a dus la apariția sărbătorilor, inclusiv a Crăciunului, sărbători care nu au la bază porunca lui Dumnezeu, ci fantezia oamenilor, așa cum s-a încumetat împăratul Ieroboam să facă: „*A rânduit o sărbătoare în luna a opta, în ziua a cincisprezecea a lunii, ca sărbătoarea care se prăznuia în Iuda, și a adus jertfe pe altar. Iată ce a făcut la Betel, ca să se aducă jertfe viștelor pe care-i făcuse el. A pus în slujbă la Betel pe preoții înălțimilor ridicate de el. Și a jertfit pe altarul pe care-l făcuse la Betel, în ziua a cincisprezecea a lunii a opta, **lună pe care o alesese după bunul lui plac. A hotărât-o ca sărbătoare pentru copiii lui Israel, și s-a suit la altar să ardă tămâie.**“ (1 Împărați 12:32-33)*

Creștinismul a păstrat vechile date ale sărbătorilor păgâne, dar în locul zeilor a rânduit treptat sfinți creștini. Era greu să-i faci pe oameni să renunțe la obiceiurile părinților lor. Toți zeii păgâni au fost înlocuiți cu sfinți creștini, iar sărbătorile păgâne au luat o turnură creștină.

Iată ce scrie papa Grigore cel Mare către niște călugări, care căutau să facă silă păgânilor încreștinați ca să se lepede de zeii lor: „*Spuneți lui Augustin, că după multă chibzuire, iată la ce convingere am ajuns, în ce privește încreștinarea englezilor. Anume, cu nici un chip să nu dărâmați templele păgânești ale lor; ci să dați jos numai idolii, să stropiți clădirea cu iasmă, să clădiți un altar și să puneți icoane. Căci dacă acele clădiri sunt trainice, noi trebuie să le facem din clădiri păgâne adevărate case ale lui Dumnezeu, ca astfel poporul, când va vedea că nu i se vor dărâma templele, să aibă tragere de inimă spre creștinism.*“

## **Influența – preluarea dogmelor și ritualurilor din mithraism**

În momentul în care Imperiul roman s-a creștinizat, de fapt creștinismul s-a păgânizat. În momentul în care Biserica a fost recunoscută oficial și a primit „mână liberă“ din partea împăratului, ea a înghițit lumea păgână, dar cu tot cu obiceiurile ei. Acest lucru s-a întâmplat pentru că nu s-a dat atenția cuvenită indivizilor, pentru a observa dacă încreștinarea a fost autentică. Istoria Bisericii relatează în detalii aspectele acestui fenomen, însă aici vom aminti doar câteva elemente ale închinării păgâne preluate de biserica tradițională:

- Reprezentarea Domnului Isus Hristos în iconografie este după modelul zeului Sol: cap înconjurat de raze (vezi foto zeul Sol, pag.3).

- Obiceiul închinării cu fața spre răsărit (locul de unde răsare soarele), este de asemenea o componentă păgână a cultului soarelui (Ezechiel 8:15-16).

- Veșmintele preoțești sunt preluate tot din slujirea preoțească păgână. Domnul Isus, apostolii și primii slujitori creștini nu purtau astfel de haine. Tertulian, un teolog creștin care a trait în sec. II, în Africa de nord, descrie testul curajului, la care era supus candidatul la inițiere, în cadrul ritualurilor Mithraice: „*cu o armă în mâna, trebuia să-și facă drum până la o cunună, iar când reușea, un ofician se oferea să-l încoroneze. Candidatul trebuia să refuze, spunând că **Mithra însuși este cununa sa și tot restul vieții sale nu va mai purta o altă cunună.***“ Astfel, acoperământul capului preoților se numeste și astăzi Mită.

- Chiar și repertoriul tradiționalelor colinde păstrează amprenta ritualurilor sărbătorești ale zeului Soare. Acesta este motivul pentru care colindele se cântă într-un cerc închis, se face un ocol, se împart colaci și nuci, toate fiind simboluri sferice ale discului solar.

De ce s-a ajuns aici? Pentru că mulți păgâni s-au încreștinat datorită schimbărilor politice care aduceau avantaje (perioada lui Constantin cel Mare) sau au fost încreștinați cu forța (cruciadele). Astfel în Biserică s-au infiltrat oameni care nu experimentaseră o întoarcere autentică la creștinism. Ei au intrat în biserică cu bagajul lor de obiceiuri și tradiții, iar mai apoi astfel de oameni au ajuns în conducerea bisericii de unde treptat au promovat aceste ritualuri și dogme ale închinării păgâne, prezentându-le într-un nou ambalaj: creștinismul.

## Originea pomului de Crăciun

Pomul de Crăciun, care pentru noi înseamnă un brad împodobit cu globuri, dulciuri și becuri multicolore, nu a arătat întotdeauna așa cum îl cunoaștem astăzi. „Strămoșii“ pomului de iarnă au fost **crenguțele de brad** pe care romanii le tăiau pentru a-și decora casele în timpul Saturnaliilor, ramurile de palmier pe care egiptenii le aduceau în casele lor în cea mai scurtă zi a anului, în cinstea lui Baal Tamar, sau **stejarii împodobiți cu mere aurii** de preoții druzi în timpul sărbătorilor solstițiului de iarnă.

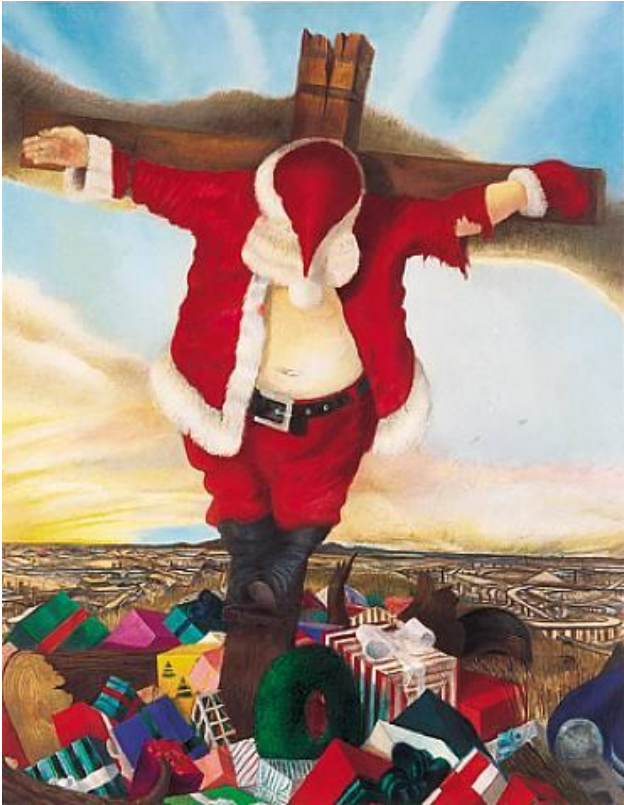
În Roma antică, solstițiul se sărbătorea printr-o manifestație numită Saturnalia, în onoarea lui Saturn, zeul agriculturii. Romanii știau că solstițiul însemna faptul că în curând ogoarele vor fi verzi și roditoare. Pentru a marca momentul, ei își decorau casele și templele cu buchete de plante permanent verzi. În nordul Europei, misterioșii druzi, preoții anticilor celți, își decorau templele cu **crengi permanent verzi** ca simbol al vieții veșnice și împodobeau stejarii cu mere aurii. Vikingii scandinavi credeau că **plantele veșnic verzi sunt plantele speciale ale Zeului Soare Balder**.

## De ce oferim și primim cadouri?

Am arătat că sfârșitul lunii decembrie coincidea în Roma cu serbările date în cinstea zeului Saturn, numite Saturnalii (17-25 decembrie). Câteva dintre obiceiurile actuale ale Crăciunului sunt influențate de vechile tradiții specifice Saturnaliilor romane. „Este un fapt cunoscut pentru toți“, spune Bailey în cartea „The Legacy of Rome“, „că foarte multe dintre lucrurile pe care le asociem cu sezonul Crăciunului - atmosfera de sărbătoare, oferirea de cadouri și sentimentul general de bine - nu sunt altceva decât moștenirea lăsată de sărbătoarea romană de iarnă a Saturnaliei - rămășițe din păgânism.“ Sunt unii care, pentru „a spăla“ acest obicei, îl motivează prin exemplul darurilor care I-au fost aduse lui Isus de către magi. Desigur, nu este nimic rău în a oferi și a primi cadouri, însă **a face o legătură între cadourile de Crăciun și darurile aduse de magi este o exagerare, pentru că aceștia nu și-au adus daruri unul altuia, ci doar lui Isus, ca un act de închinare.**

## Moș Crăciun

În vremurile moderne se pare că până și Moș Crăciun a fost „încreștinat“, fiind foarte iubit de credincioși. Deși Moșul și darurile sale au primit odată cu trecerea timpului o tot mai mare conotație creștină, adevărul este că el nu poate fi găsit în Scriptură și nu are nimic în comun cu creștinismul autentic. Imaginea



Moșului este o creație relativ recentă, bazată pe tradițiile și obiceiurile legate de Sfântul Nicolae, sfânt creștin, care a trăit în secolul al IV-lea în Myra, un oraș port la Marea Mediterană. Așadar, Moș Nicolae este arhetipul lui Moș Crăciun. Despre Moș Nicolae se spune că ar fi făcut foarte multe daruri oamenilor sărmani și, din acest motiv, 6 decembrie (ziua morții sfântului), a devenit Ziua Darurilor și a Activităților Caritabile.

În 1864, în Statele Unite, un caricaturist politic a creat prima imagine a lui Moș Crăciun inspirându-se dintr-un personaj mitic germanic, denumit Pelznickel (Nicolae cel Bărbos), despre care se spunea că le dădea târcoale copiilor răi în timpul somnului.

Poate că această istorie nu vi se pare atât de vinovată. Însă cel mai cumplit lucru este că Moș Crăciun a devenit mai popular decât Isus Hristos. În centrul atenției este Moș Crăciun și darurile sale, nu Mântuitorul. Moș Crăciun este așteptat chiar și în biserici. **Moș Crăciun este idolul vremurilor moderne.** Acum, noi știm că orice obiect, orice atitudine, sau orice personaj care încearcă să ia locul lui Dumnezeu sau încearcă să-L ascundă este un idol, iar Dumnezeu condamnă orice formă de idolatrie.

## În rezumat

La origine 25 decembrie este ziua de naștere a zeului Sol și a zeului Mithra. Mai târziu liderii corupți ai bisericii au furat ziua de naștere a acestor zei și au mințit credincioșii că la această dată s-a născut Mântuitorul.

Noua sărbătoare păstrează în forma și organizarea ei aceleași elemente păgâne, dar cu denumiri și adaptări creștine. Astfel, păgânii încreștinați își puteau acum liniști conștiința pentru că biserica le oferea posibilitatea (camuflată) de a se închina zeilor lor, așa cum fuseseră obișnuiți de generații. Simplu fapt că străbunul lor zeu, Sol sau Mithra, avea să se numească de acum înainte Isus, se pare că nu i-a deranjat prea mult.

Odată cu trecerea secolelor această proveniență păgână s-a diluat tot mai mult, până aproape că a fost uitată complet, așa încât astăzi biserica îmbrățișează sărbătoarea fără nici o rețineră.

## Concluziile Bibliei

„să nu treceți peste „ce este scris“ (1 Corinteni 4:6)

„Și veți ști că Eu sunt Domnul, ale cărui porunci nu le-ați urmat, și ale cărui legi nu le-ați împlinit, și **ați lucrat după obiceiurile neamurilor care vă înconjoară.**” (Ezechiel 11:12)

„Isus a zis: „Ați desființat frumos porunca lui Dumnezeu, **ca să țineți datina voastră.**” (Marcu 7:9)

„Luați seama ca nimeni să nu vă fure cu filozofia și cu o amăgire deșartă, **după datina oamenilor,** după învățăturile începătoare ale lumii, și nu după Hristos.” (Coloseni 2:8)